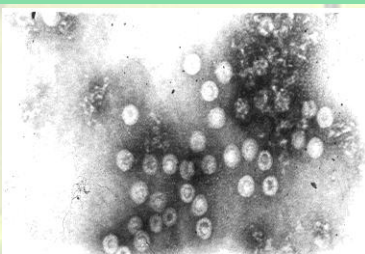

ویروس موزاییک کلم گل (CaMV) و مدیریت آن در مزارع کلزا

نوح شهرآیین، تبسم قطبی

عضو هیات علمی مؤسسه تحقیقات گیاه پزشکی کشور

کلزا (*Brassica napus* L.) یکی از مهم ترین گیاهان دانه روغنی در کشور به شمار می رود و سطح زیر کشت آن همه ساله در حال افزایش می باشد. ویروس موزاییک کلم گل (*Cauliflower mosaic virus*- CaMV) یکی از ویروس های مهم و خسارتزا در کلزا و سایر گیاهان تیره خاجیان Brassicaceae می باشد. این ویروس در طبیعت توسط شته ها از قبیل شته سبز هلو (*Myzus persicae*) و شته مومی (*Brevicoryne brassicae*) به صورت ناپایا منتقل می شود. در صورت بروز آلودگی در مراحل اول رشد، خسارت وارده به محصول کلزا قابل توجه می باشد. آلودگی حدود ۴۰ درصدی برخی از ارقام حساس کلزا به این ویروس در مناطق مهم کاشت گزارش شده است. آلودگی قبل از به ساقه رفتن موجب کوتولگی، کاهش تعداد گل و دانه می شود. وجود لکه های حلقوی رنگ-پریده روی برگ های مسن یکی از علائم بارز بیماری است.

پیکره های کروی شکل ویروس موزاییک کلم گل

برگ و قسمت فوقانی گیاه کلزای آلوده به ویروس به همراه خسارت شته

لکه های حلقوی روی برگ اثر آلودگی به CaMV

بدشکلی برگ و ساقه گیاه کلزای آلوده به CaMV

رگبرگ روشنی و موزاییک در برگ شلغم آلوده به CaMV

علائم موزاییک، بدشکلی و چروک شدن برگ

توصیه های فنی: مبارزه با علف های هرز خانواده براسیکا، از بین بردن بقایای کلزای بهاره و هر گونه اقدامی که مانع تغذیه شته از گیاهچه شده و موجب کاهش جمعیت شته ها گردد. در صورت آلودگی مزرعه به شته مومی استفاده از شته کش های اختصاصی نظیر پرمیکارپ (WP-۵۰٪، ۰/۷ در هزار)، ایمیداکلوپراید (SE-۳۵٪، ۰/۷-۰/۵ در هزار) و متاسیتوکس (EC-۲۵٪، ۲ در هزار) که برای سایر حشرات کم-خطر هستند. به تاخیر انداختن تاریخ کشت، در صورت امکان استفاده از ارقام کلزای با حساسیت کمتر به ویروس (مانند Hyola-308* و کرج-۳**) توصیه می شود.